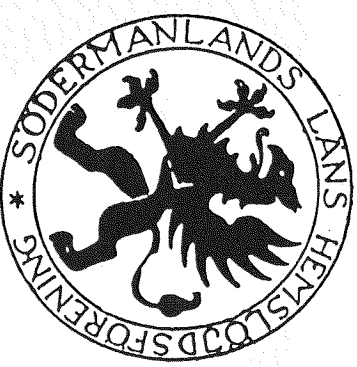

HANDLAGET

TIDNING FÖR SÖDERMANLANDS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

NR 2 1993

I det här numret av Handlaget presenterar vi projektet GÖMT MEN INTE GLÖMT – en unik hantverkskollektion för 90-talets vardagsbord.

Den omfattar bruksföremål av trä, smide, stengods, hampa och lin, alla väl beprövade inhemska material utan skadlig inverkan på miljön. Färgskalan är svart, tegelrött, oblekt lin och naturfärgat trä.

Kollektionen är resultatet av ett pilotprojekt som Södermanlands läns hemslöjdsförening startade 1989 i nära samarbete med en grupp sörmåländska hantverkare och två unga formgivare från Högskolan för Design och Konsthantverk i Göteborg.

Bakom de färdiga produkterna ligger ett utvecklingsarbete som pågick under ett och ett halv år.

Det började med gemensamma formövningar följda av intensiva diskussioner om upplevelsen av färg och form.

Det fortsatte med en inventering av hur framtidsforskare trodde vi skulle leva på 90-talet och med en idégenerering kring vad vi behövde på vårt bord. För alla inblandade blev det också ett konkret marknadsföringsprojekt – vad ska vi göra – vad får det kosta – hur ska det säljas.

Dialogen mellan formgivare och hantverkare ledde till ett ökat formmedvetande och en positiv formutveckling för alla som deltog i projektet.

Det som genomsyrat gruppens arbete är tron på hantverkets betydelse i 90-talets Sverige som ett miljövänligt alternativ till kortlivade och energislukande trendvaror.

Man har velat skapa en kollektion bruksting byggd på människans verkliga behov, både fysiska och psykiska. Projektiden bygger också på en småskalig produktion i länet som säljs utan onödiga transporter eller förpackningar.

Projektets ekologiska grundidé har bl.a. väckt uppmärksamhet i FORM FÖR FRAMTIDEN, en idéävtävling om ekologisk design som Svensk Forn och Naturskyddsföreningen arrangerade 1990.

Juryn fäste stort avseende vid tanken om den lilla produktionsenheten med närhet till sina brukare, reducerade transporter och känslan av delaktighet som också lämnar utrymme för eget skapande och ansvar för miljön.

HUR DET BÖRJADE

Sin inspiration har formgivarna hämtat ur en svunnen sömnländsk stor-

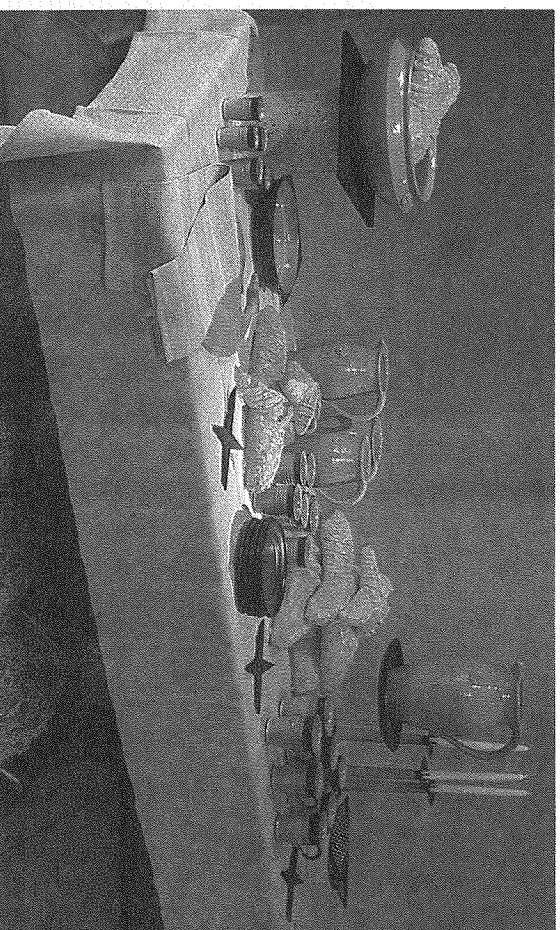
Läs mer om:

Kurs Granrotskorgar

Kurs Tråg-fat-sked och

slevtillverkning

Kurs Knivtillverkning

GÖMT MEN INTE GLÖMT

Hantverk för 90-talets vardag

bondemiljö vid en tid då Sverige fortfarande var en stormakt och hantverket blomstrade.

Vid denna tid utvecklades funktionella, formfulländade och konstfulla bruksting som gav uttryck för hantverksskicklighet och välsånd. Eller varför inte ta del av Kristinas egna tankar,

– Om vi tänker oss tillbaka i tiden... Vi sitter i storstugan hos en välbehård storbonde. Det är ett rikt hem. Här fattas varken bröd eller sovel.

Vi sitter på bänken intill stugväggen och hör knastrat från björkredbrasan i den vitkalkade spisen. Katten ligger och spinnet i värmen från elden. Vi har bonat om stugan med vackra vävnader i många färger. Ute faller snön.

Vi närmar oss juletiden och vi håller på att duka upp inför högtiden. På det lunga ekbordet staplar vi stora konstfulla brödhögar som ska få ligga över helgen.

I de gyllengula smörhögarerna sätter vi vackert stöpta grenljus som sträcker sig högt mot stugtakat. Det luktar av eld och av halmen vi strött på golvet.

Vi plockar fram de känaste tingen, vackra funktionella saker, tälliga och välgjorda. Vi håller upp skummande öl och lägger röda blanka äpplen i en skål. I ljuset från brasan sanmlar vi barnen och berättar för dem om längesen flydda dagar.

Det är i denna miljö vi hämtar vår inspiration.

Det var en tid då hantverket blomstrade och utvecklade funktionella produkter med stort skönhetsvärde. Efter denna tid började industrials-

men som förändrade våra konsumtionsmönster. Detta i sin tur ledde till en utsläpning av hantverket till den position det har i dag. GÖMT MEN INTE GLÖMT

Nu börjar vi om. Vi tar sats ändå från stormakstiden och kastar oss in i nittio-talet.

Det finns en plats för hantverket. Vi skapar en kollektion handgjorda produkter av olika slag som hålls samman av en gemensam symbol.

Vi valde vinträsen eller den fyrrundiga stjärnan, en stram bild med rötter i dåtid men med aktuell känsla. Det är en dekor med många möjligheter för de olika materialen, lätt att slämpla, lätt att karva ut osv.

Vi skapar en kollektion som står stadigt med fötterna i traditionen, men är anpassad till en modern människa. –

PÅ TURNÉ

Kollektionen premiärvisades på Hellmanska gården i Nyköping hösten 1990.

Sedan dess har projektet "turnéerat" på olika platser i Sverige med start på Nord Form-90 i Malmö.

Under de påföljande åren har projektet visats på Nääs utanför Göteborg, i Linköping på Östgöta Hemslöjd, i Stockholm på Liljevalchs konsthall, Nordiska museet och Maret Moks.

Projektet har också uppmärksamats i både SVD, DN och tidskrifter som Sköna Hem, Femina, Hemslöjden och tidningen Vi. Delar av

projektet har också visats vid Nordiska hemslöjdstinget på Island.

Och vad är naturligare än att kollektionen också visas på mässan FramtidsSverige 17-20 juni 1993

FORMGIVARNA

Kristina Stenström-Frisk har i huvudsak formgivit de hårda materialen medan Pia Tibbling Rystadius gett form åt den textila delen.

Pia och Kristina gick samtidigt på Högskolan för Design och Konsthantverk och har fungerat som något av ett radarpar i projektet. Kristina bor i Göteborg och är numera verksam som industridesigner. Pia har lyckliggjort det sömnländska konslivet genom att bosätta sej i Tysberga där hon är verksam som konstnär inom måleri, skulptur och textil.

Ytterligare en formgivare, Mia Seipel, har engagerats för den grafiska presentationen, inte minst den genialt enkla och miljövänliga förpackningsiden. Mia bor och arbetar i Stockholm där hon också fått sin grafiska formgivarutbildning på Berghs.

HANTVERKARNA

De skickliga hantverkare som tillverkar kollektionens olika delar är alla bosatta och verksamma i Södermanland.

Kollektionens textila del vävs av Anna-Majja Sundström och Ragnhild Söderberg, båda bosatta i Nyköpingsstrakten.

När Anna-Majja inte väver projektets handdukar, tallrikstalleretter och bröddukar, då väver hon tex. ut-sökt vackra trasnattor i enkla rut-mönster. Hennes finska påbrå avspeglar sej i förkärleken för grova lingarner som blir till härliga löpare och tabletter. Och vad sägs om en varm härlig halsduk i ull-silke?

Ragnhild Söderberg fick sin vävutbildning på, numera nedlagda, Benninge Lanthushällsskola. Hon är en mycket rutinerad väverska som går i land med breda hellinnevarpar och komplicerade bindningar. Hon väver projektets stora matdukar samt serverter och handdukar. Dessutom väver hon gärna på beställning, tex gardiner och inredningsstyger.

Svepaskar och karottunderlägg tillverkas av Lars Petersson från Vingåker. Utöver projektet gör Lars bl.a. vackra slöjdnivar. Han tillverkar också liar och räfsor på beställning, individuellt anpassade till be-

Vävtresserade – missa inte unik sommarutställning

Anmäl er till:

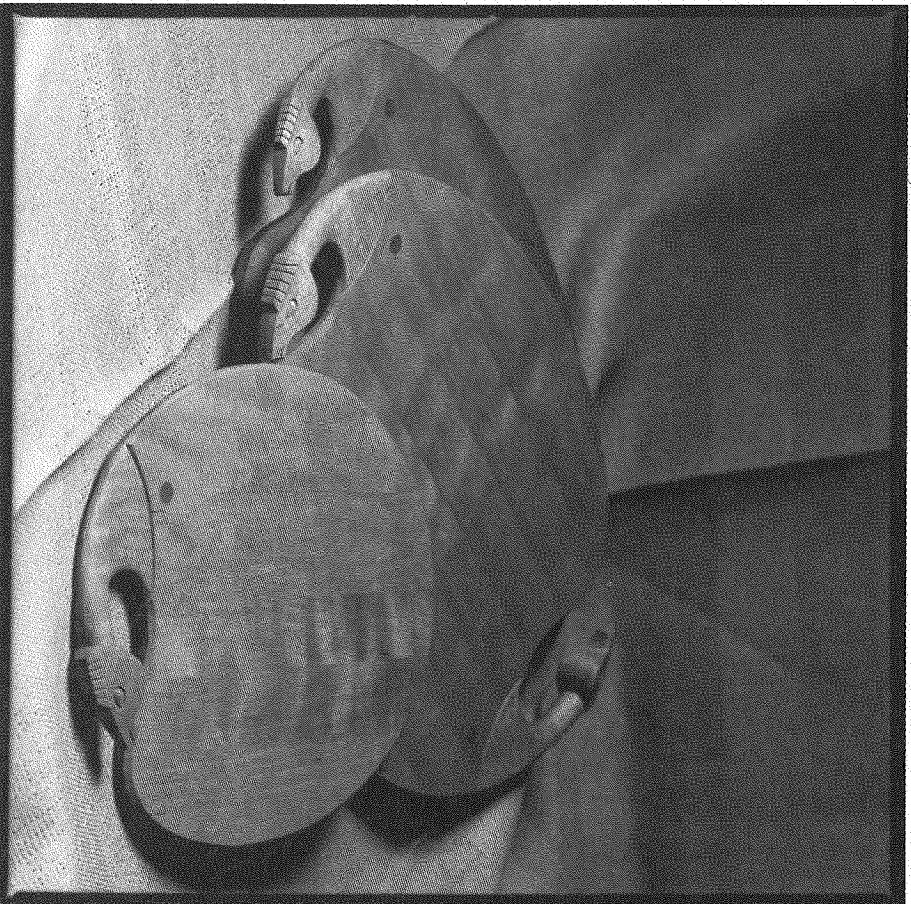
Bussresa till VÄV 93

Påminnelse om kallmanglar

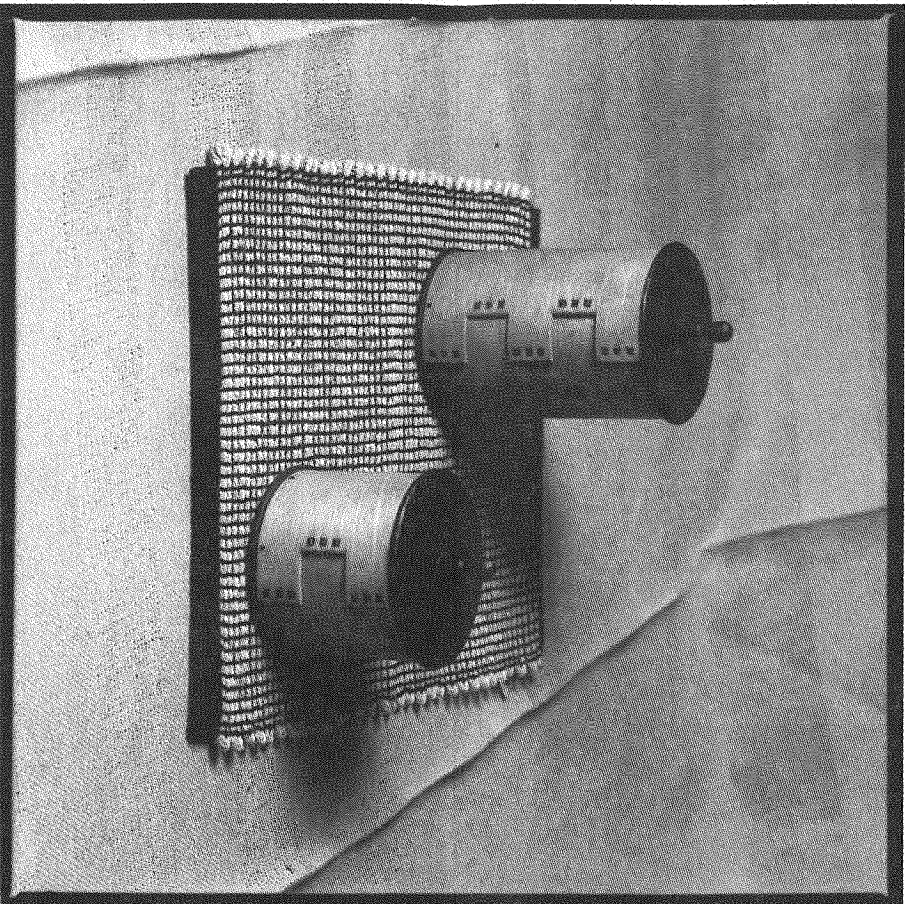
sid 4

sid 4

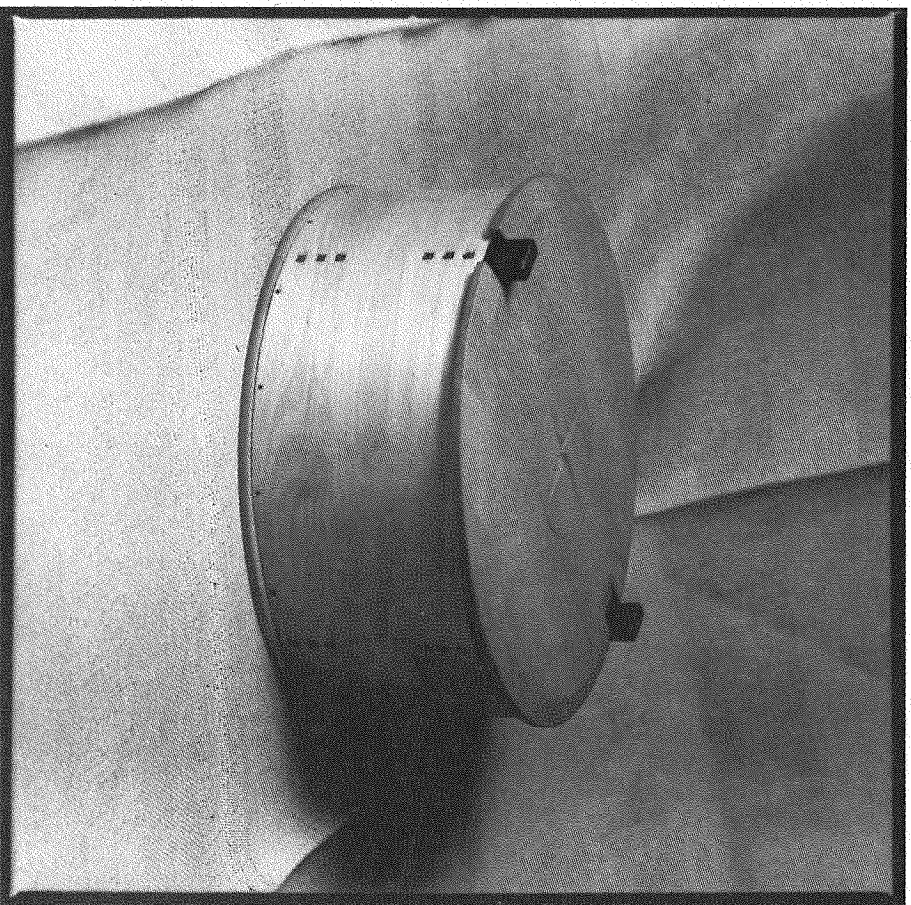
sid 4

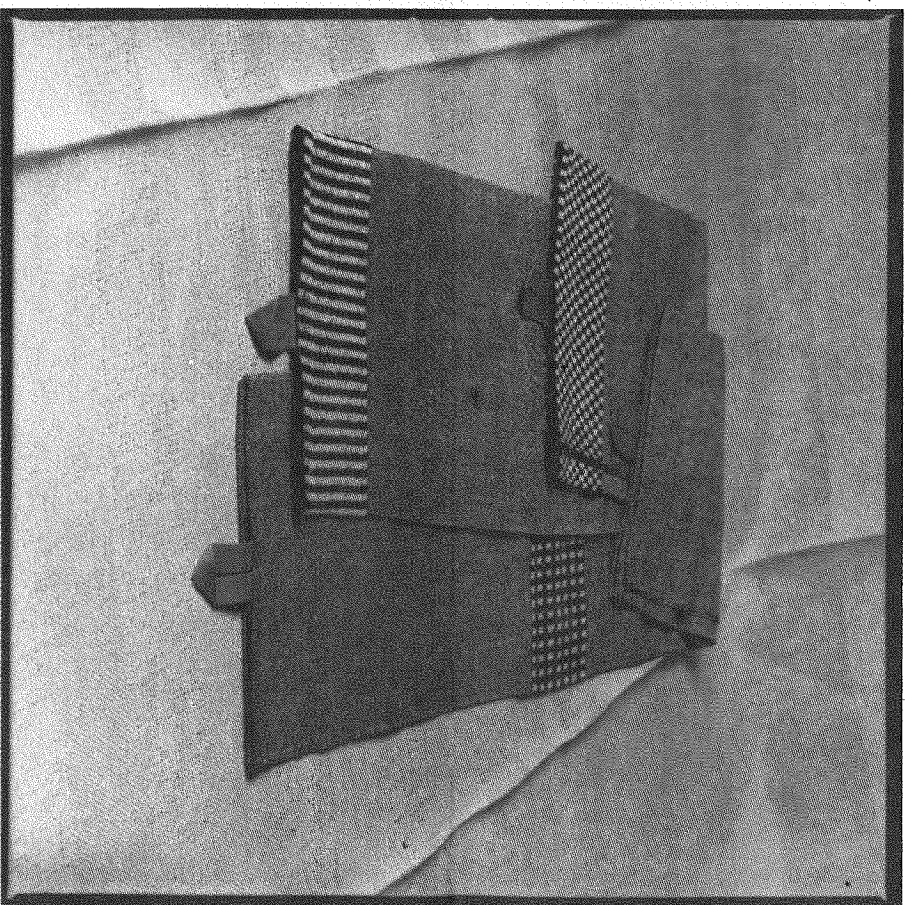
Skärtrödror med ett och två handlag - Art.nr. P.H. 1-3

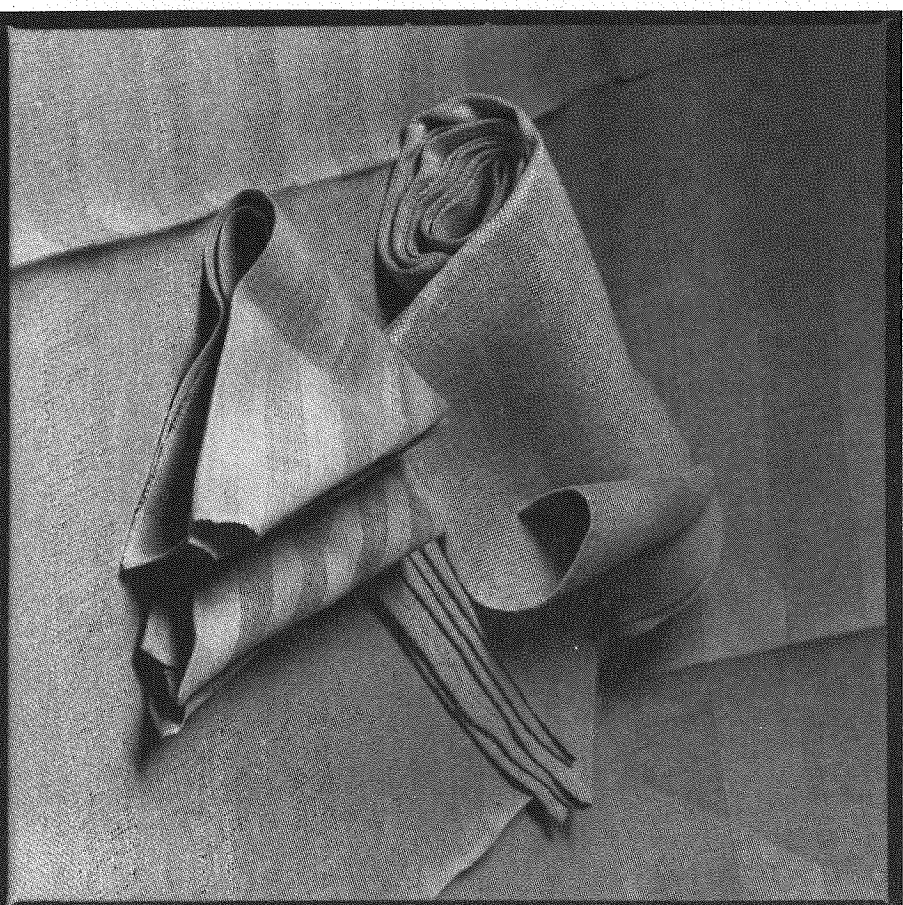
Röd förvaringsburt, stor och liten och halvkristbott i lin./lampa - Art.nr. L.P. 1-2, A.S. 4

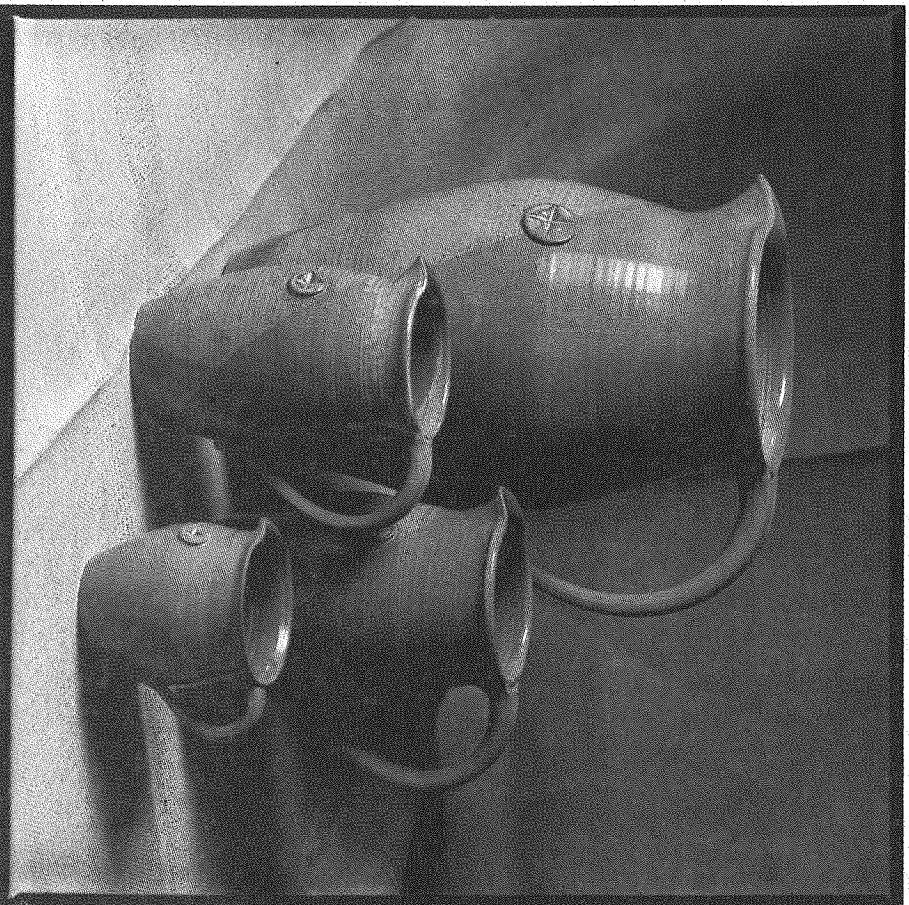

Knöckebrödbukt - Art.nr. L.P. 3

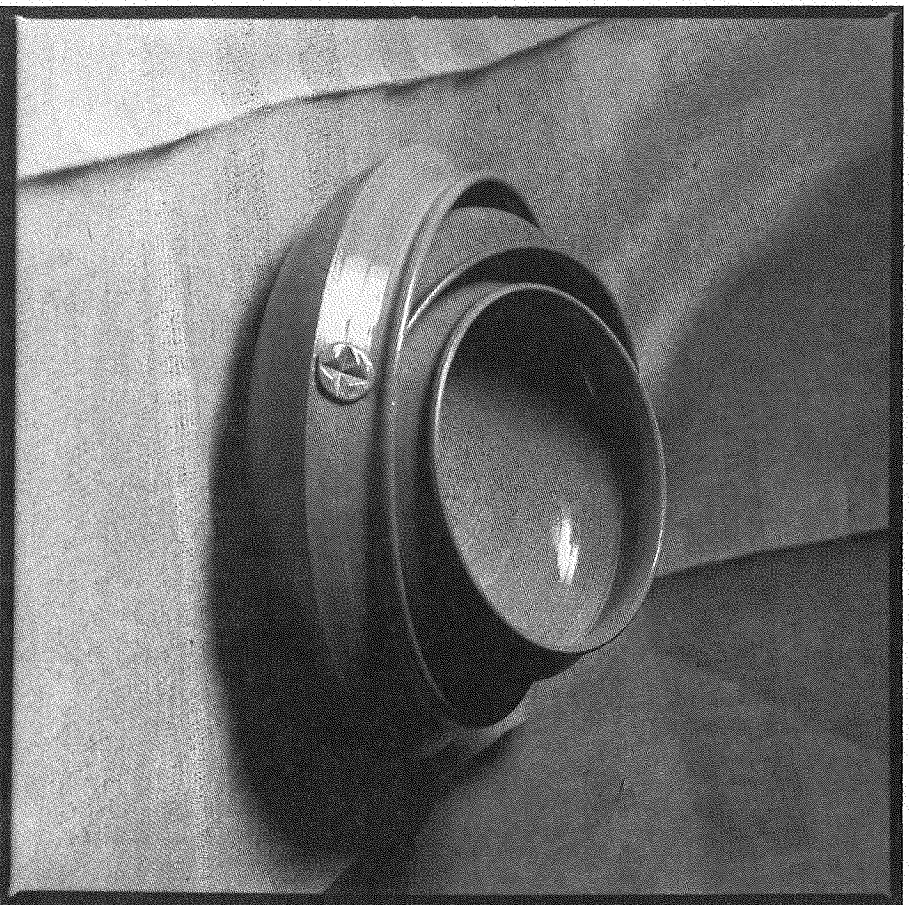

Handduk i tuskaffmed mönsterflottningar, extra stora - Art.nr. A.S. 1-2

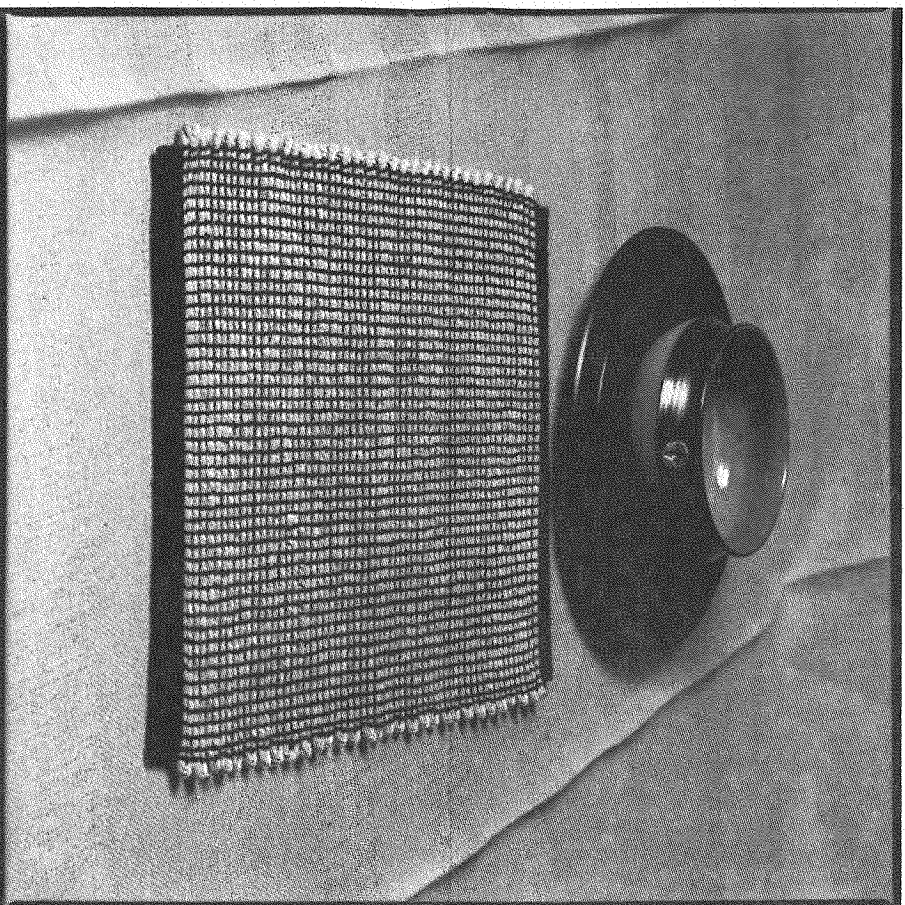

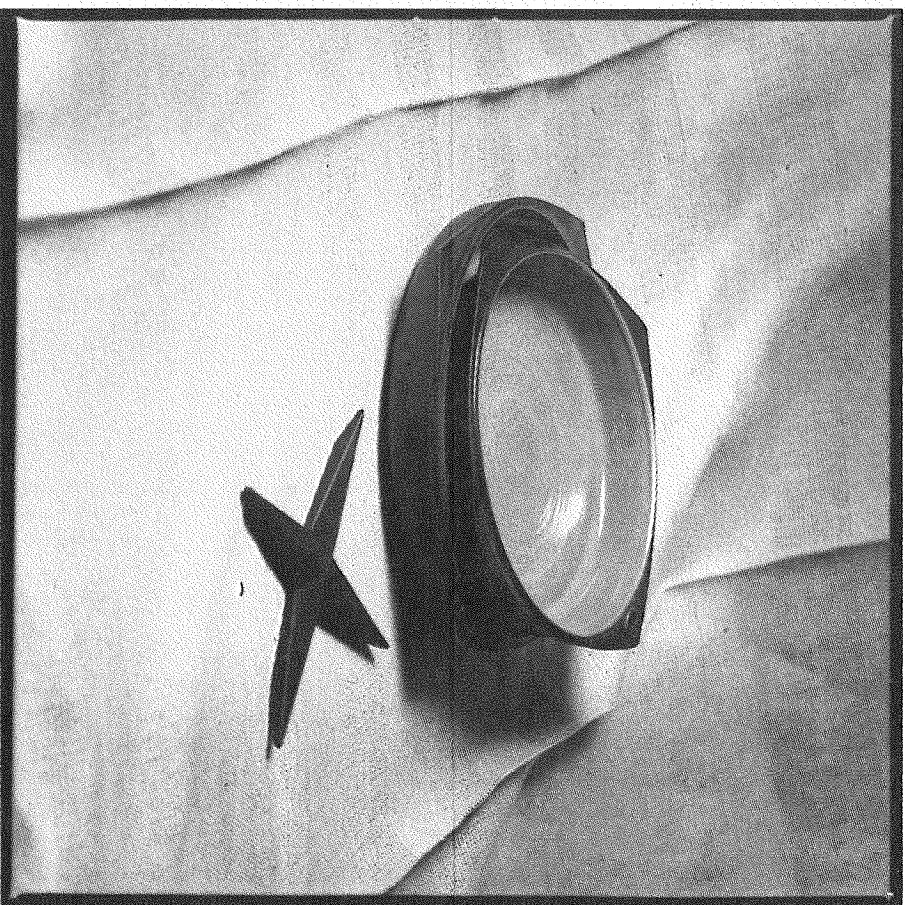
Kanner, Jumbo, stor, mellan och liten – Art.nr. A.L. 17, A.L. 4 – 6

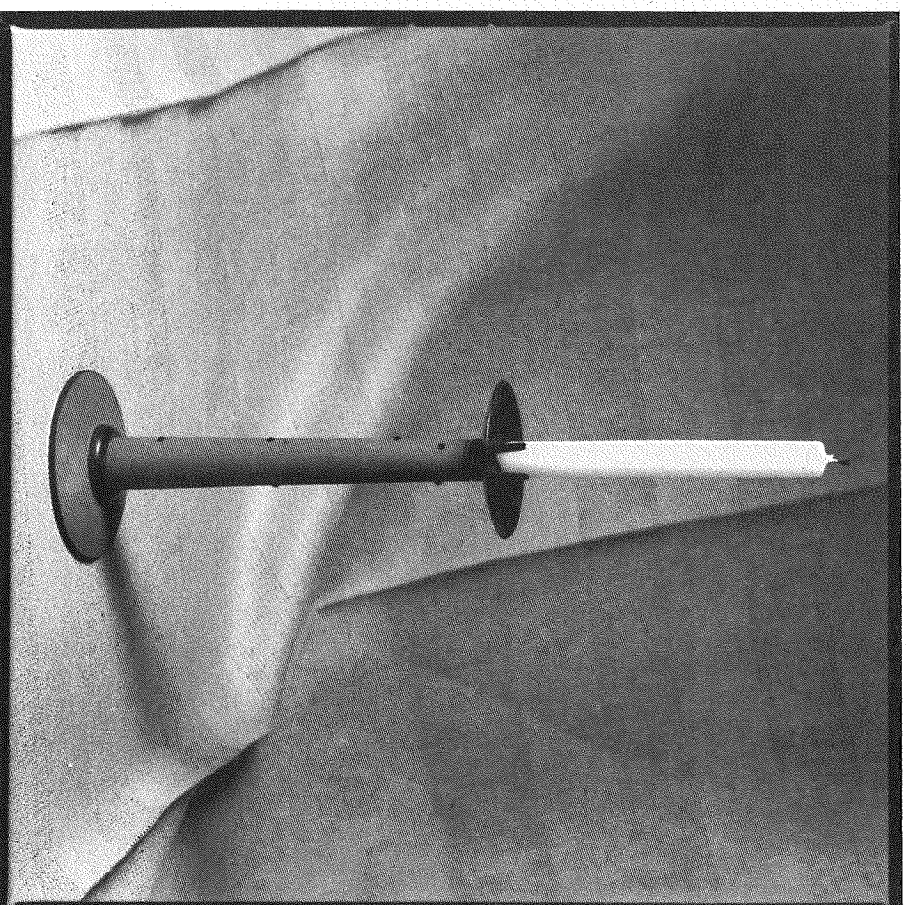
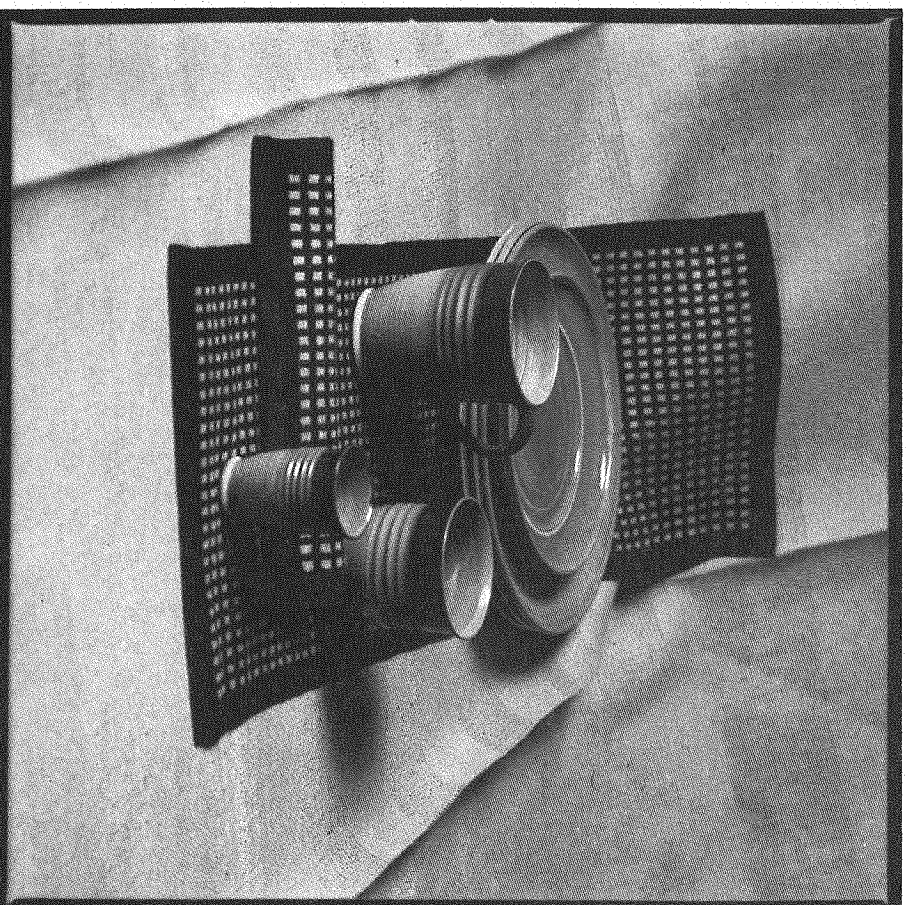
Salladsballe, Jumbo, stor och liten – Art. nr. A.L. 18, A.L. 11 – 10

Svart metallrök, svart asiatt, djup tallrikballe och tallrikballet i lin/hampa – Art.nr. A.L. 7 – 9, A.S. 4

Grottingform, stor och liten och karottunderlägg – Art.nr. A.L. 13 – 12, L.P. 7

ställarens längd.

Per Helldorf är från Floda-fors. Han svarar för serveringsbrick-orna och ljusstakarnas fot medan Eskistunasmeden Torsten Almén varmsmider ljusskålar. Pers specialitet är dessutom underfundiga bananer och senlor med lönnfack. Han hugger också ut generösa tråg ur hela trädstockar.

Torsten är traditionsbäaren som lärde sej till smed som "smehalva" åt sin egen far. Förutom projektets smide tillverkar han bl.a. krokar, knivblad, vindfjällar och dörrbeslag.

Anna Lindell heter krukmakaren som drejar kollektionens stengods. Hon är från Jönåker och tillhör skaran självärda keraniker som ser en utmaning i att kunna dreja 100 likadana muggar. Hon har vid sidan av projektet en stor egen produktion av muggar, tallrikar, kannor, grätångfornar m.m. Mest omhuldad är kanske hennes blågröna stengodsglasyr med mås-dekor.

HUR GICK DET SEN?

För tillverkarna har projektet dels in-neburit en positiv kunskaps-och formutveckling, dels givit dem fler arbetsfallfallen och en unik möjlighet att visa sej på utställningar runt om i landet. Detta har i sin tur lett till att värdefull kontakt kunnat etableras med

Nästom hela projektgruppen i möppen till Helsingfors gärdens i Nyköping där kollektionen premiärvisades. Från vänster: Lars Petersson, Anna Lindell, Ragnhild Söderberg, Kristina Stenström, Lars Helldorf, Lars Helldorf, Kristina Stenström, Anna-Majla Sundström, Bie och Mia Seipal.

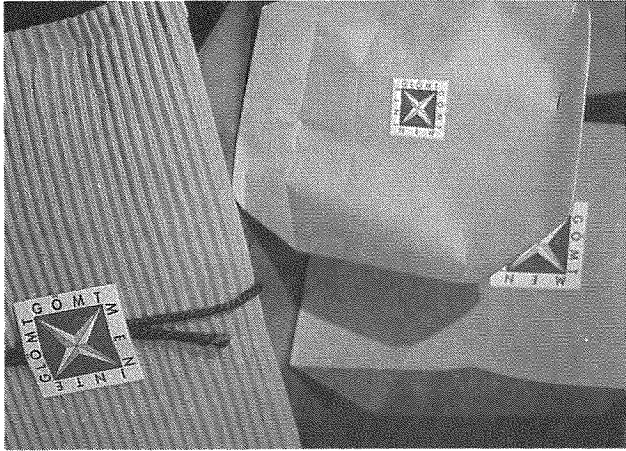
nya kundgrupper.

Ett av problemen i projektet har varit att bibehålla en given form i de produktionsdelar vars material tillåter maximal formfrihet och därigenom ställer stora krav på exakthet. En kontinuerlig återkoppling till prototyper och mallar har därför visat sej nödvändig för att upprätthålla formgivningens intentioner.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att projektet givit övervä-

gande positiva erfarenheter som också inspirerat till en vidareutveckling.

Hemslöjdsföreningen har därför påbörjat en andra etapp av projektet GÖMT MEN INTE GLÖMT som innefattar möbler och inredningstextilier. Denna del beräknas vara klar i slutet av året. Projektet genomförs med stöd av Nämnden för hemslöjdsfrågor, Länsstyrelsen och Stiftelsen Kultur i Sörmland.

FÖRSÄLJNINGEN

GÖMT MEN INTE GLÖMT-kollektionen säljs genom hemslöjdsföreningens utställningar, per postorder och hos utvalda återförsäljare (F.n. Östgöta Hemslöjd i Linköping och Maret Moks i Stockholm).

Kontakta oss gärna för ytterligare information! Vår adress är: Södermanlands Läns Hemslöjdsförening, Ö. Kyrkogatan 48, 611 33 Nyköping, Tel: 0155-281830

OBS!

Ny adress fr.o.m.sept.1993: Södermanlands Läns Hemslöjdsförening, V. Storgat 40, 611 32 Nyköping

VÄVSEKTIONEN

UNIK UTSTÄLLNING

"MODERN TEXTILKONST" SOMMARUTSTÄLLNING I ÄNGELN,

KATRINEHOLMS KONSTHALL i samarbete med Röhsska Konstslöjdmuseum i Göteborg.

Röhsska arbetar på att bli Sveriges första designmuseum och har en unik samling av bl.a. modern textil.

Mycket ovanligt är det också att ett museum samarbetar på lokal

nivå med andra institutioner än museer. Missa inte chansen att på länsnivå se och inspireras av den unika utställningen!

12 juni - 7 augusti
öppet må-to 10-19, fr 10-18, lö 10-13

TILL VÄV 93

Busstresa anordnas till vävmässan i Borås "VÄV-93" Avresa fredag 24/9 och lördag 25/9

I priset ingår busstresa, entré till vävmässan, lunch samt moms.

Turistia: Anslutningsbuss från Eskilstuna 05.45, Nyköping 06.00, Malmköping 06.15, Flen/Vingåker 6.30. Från Katrineholm åker sedan alla 07.00, Norrköping 08.15 och ankomst till Borås ca 11.00.

Hemresa från Borås kl 16.00

PÅMINNELSE OM KALL-

MANGLAR

Vi vill påminna om Ann Sofie Ampéns efterlysning av kallmanglar i Vingåkers kommun.

Införande av uppgifter kan ske Storgatan 34 Vingåker, eller till Ann Sofie Ampén Strömkarlsgränd 10, 191 75 Sollentuna, 08-754 29 08

KALENDARIUM

12 JUNI - 7 AUGUSTI
"Modern Textilkonst"
sommartextilkonst i samarbete med Röhsska Konstslöjdmuseum i Göteborg
Ängeln, Katrineholms Konsthall
Öppet må-to 10-19, fr 10-18, lö 10-13

HÖSTTERMÄNNEN 1993
Sörmländskt torparliv
Barnverksamhet för barn i grundskolan och förskolan på Långnaren och Julita gård
Upplysningar genom hemslöjdskonsulterna, tfn 0155-28 18 30, 21 29 21
Arr. Läns hemslöjds konsuler, Södermanlands museum, Julita gård

31 JULI
Jordbrukets dag på Julita

1 AUGUSTI
Flyttar Hemslöjdsföreningen och hemslöjds konsuler till mer ändamålsenliga lokaler i centrala Nyköping.

LÄNSANKNUTNA KURSER

Fortsättningskurs Rotslöjd Granrotskorgar 40 lekt
Lärare: Erna-Lill-Lindén
Plats: Östhammar, Uppsala län

Tid: 16-20 augusti
Begär kursprospekt från hemslöjds konsuler i Uppsala län, Syslomanngatan 35A, 752 23 Uppsala, tfn 018-55 97 34

Kurs Tråg-, fat-, sked och slevtillverkning 38 lekt
Lärare: Per Helldorf
Tid: 4-5/9 och 18-19/9

Plats: Floda
OBS! SISTA ANMÄLNINGSDAG 6 AUGUSTI

Kurs knivtillverkning Skaff och slida 38 lekt
Lärare: Hårdslöjds konsulent Lars Petersson
Tid: 16-17/10 och 30-31/10
Plats: Vingåker
Kursprospekt och information lämnas av läns hemslöjds konsulent Helena Åberg, Ö Kyrkogatan 48 611 33 Nyköping, tfn 0155-21 29 21, 28 18 30

TIDNINGEN
HANDLA-
GET

Redaktion:
Bie Seipel 0159-113 53
Git Palmgren 0157-930 50
Lille-Mor Boman, Helena Åberg och Gertrud Sjölin 0155-2818 30
Postadress:
Ö. Kyrkogatan 48
611 33 Nyköping

Hör av Dig med uppgifter till kalendarium och med uppslag till artiklar och intressanta ämnesområden!